

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/98/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122010302
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slovinský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7122010302.4

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slovinského a sudcov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Martina Kurečka, na verejnom zasadnutí dňa 8. februára 2024, v trestnej veci obžalovaného A. B. C., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa 289 ods. 2 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 7. augusta 2023 sp. zn. 0T/26/2022 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného A. B. C..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Košice I (správne Mestský súd Košice) obžalovaného A. B. C. uznal za vinného prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., v ktorom rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 24. augusta 2022 sp. zn. 0T/26/2022 zostal nedotknutý.

Bol mu za to uložený podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j), l) a § 56 ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výške šesťsto eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody vo výmere dvoch mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. súd uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na jeden rok.

Proti tomuto rozsudku, do zápisnice o hlavnom pojednávaní zahlásil odvolanie obžalovaný, ktoré aj písomne odôvodnil. Voči napadnutému rozsudku uplatňuje odvolací dôvod spočívajúci v skutočnosti, že sa súd 1. stupňa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie (§ 321 ods. 1 písm. b) Tr. por.).

Predovšetkým sa žiada prisvedčiť správnosti právneho názoru prezentovaného súdom I. stupňa v napadnutom rozsudku, že Trestný poriadok (s využitím systematického výkladu) vylučuje možnosť, aby konajúci súd v tej istej veci, o vine a treste rozhodol iným spôsobom, teda, aby o vine rozhodol rozsudkom a o treste rozhodol podmiennečným zastavením trestného stíhania podľa § 216 Tr. por. V danom prípade takýto procesný postup je vylúčený aj vzhľadom na skutočnosť, že rozsudok, čo do výroku o vine, už nadobudol právoplatnosť.

Na strane druhej, vzniká právna dilema, inkonfrontabilita označených spôsobov rozhodovania o vine a treste v tej istej veci, založil súd I. stupňa už vo svojom rozsudku sp. zn. 0T/26/2022 zo dňa 24.08.2022, keď pri svojich úvahách, o konkurujúcich si viacerých do úvahy prichádzajúcich spôsobov potrestania (sankcionovania) páchatel'a (v danom prípade, či uložený trest podľa Trestného zákona alebo pri jeho potrestaní uplatní procesnú eventualitu vo forme rozhodnutia o podmiennečnom zastavení trestného

stíhania podľa § 216 Tr. por., nepostupoval ústavne súladným spôsobom pri interpretácii a aplikácii relevantnej normatíve úpravy (§ 1; § 216 Tr. por.).

Namieta, že pri konkurencii viacerých do úvahy prichádzajúcich spôsobov potrestania (sankcionovania) páchatel'a - obžalovaného, je potrebné uplatniť spôsob, ktorý je pre páchatel'a najpriaznivejší. Dôvodnosť takéhoto postupu vyplýva zo zásady ultima ratio (pomocnej úlohy trestnej represie), nakoľko podľa ustálenej judikovanej praxe tak všeobecných súdov, ako aj ústavných súdov princíp subsidiarity trestnej represie má nepochybne aj interpretačnú rovinu - (význam), ktorá kladie na orgány činné v trestnom konaní a súdy požiadavku pri interpretácii trestnoprávných predpisov dôsledne vyhodnocovať aj zásadu zdržanlivosti trestného práva, ktorá sa prakticky uplatňuje tak v otázkach viny (trestnej zodpovednosti), ako aj právnych následkov spáchaných trestných činov, t. j. predovšetkým trestných sankcií (porov. Nález sp. zn. III ÚS 284/12, Nález sp. zn. III ÚS 148/09 a Nález sp. zn. IV. ÚS 767/21).

Princíp ultima ratio je potrebné dôsledne rešpektovať a prakticky uplatňovať aj pri interpretácii účelu trestného konania normatívne ukotveného v ustanovení § 1 Tr. por., podľa ktorého účelom trestného konania je, okrem iného aj spravodlivé potrestanie páchatel'ov trestných činov. Z dikcie ust. § 1 Tr. por. potom vyplýva, že potrestanie (sankcionovanie) páchatel'a musí byť nielen zákonné, ale aj spravodlivé. Spravodlivé potrestanie páchatel'a pri tom možno zabezpečiť len pri súčasnom rešpektovaní - dodržiavaní zásady individualizácie použitých sankcií, zásady personality sankcií, ako aj zásady humánosti ukladaných sankcií. Navyše pojem „potrestania páchatel'a“ nemožno interpretovať a uplatňovať reštriktívne, teda vzťahovať výlučne na ukladanie trestov podľa Trestného zákona, teda na hmotnoprávne sankcie, ale rovnako tak vo vzťahu k ich procesným alternatívam, vrátane inštitútu podmieneného zastavenia trestného stíhania podľa § 216 Tr. por.

V tejto súvislosti je názoru, že inštitút podmieneného zastavenia trestného stíhania, svojimi účinkami postihuje osobu obžalovaného najmenej intenzívne pri súčasnom naplnení účelu trestného konania, ako aj účelu sledovaného generálnou a individuálnou prevenciou.

Na rozhodnutie o podmienenom zastavení trestného stíhania boli naplnené všetky ustanovené zákonné podmienky normatívne ukotvené v ust. § 216 Tr. por. a zároveň tu neexistujú žiadne negatívne okolnosti (zákonné limity vo forme obligatórneho uloženia určitého druhu trestu, vrátane trestu zákazu činnosti), ktoré by vylučovali možnosť uplatnenia indikovaného alternatívneho procesného rozhodnutia o podmienenom zastavení trestného stíhania podľa § 216 Tr. por.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je preto namieste, pri konkurencii hmotnoprávných a procesných spôsobov potrestania (sankcionovania) páchatel'a, uplatniť taký spôsob, ktorý je pre páchatel'a najpriaznivejší, a to v súlade so zmieňovaným princípom ultima ratio - teda princípom subsidiarity trestnej represie. V danom prípade takýmto spôsobom potrestania (sankcionovania) obžalovaného je nepochybne inštitút podmieneného zastavenia trestného stíhania podľa § 216 Tr. por., vrátane judikovanej praxe všeobecných súdov Českej republiky, ktoré indikujú možnosť uplatnenia inštitútu podmieneného zastavenia trestného stíhania v konkurencii s trestom zákazu činnosti (porovn. Uznesenie Krajského súdu České Budějovice sp. zn. 4 To 693/1994, ďalej Uznesenie Krajského súdu České Budějovice sp. zn. 4 To 818/2002, ďalej Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 5 Tdo 975/2019).

Pokiaľ súd I. stupňa nepostupoval popísaným spôsobom, potom nepostupoval zákonným spôsobom (pre porušenie ust. § 1; § 216 Tr. por.) a ústavným spôsobom (pre porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na súdnu ochranu obsahuje popri práve na prístup k súdu aj jeho druhú zložku, ktorou je právo na spravodlivé súdne konanie, ktorého imanentnou súčasťou je aj dôsledné uplatňovanie princípu iura novit curia.

Princíp iura novit curia pritom zaručuje obžalovanému:

- právo, aby súd rozhodoval podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základe v právnom poriadku SR alebo medzinárodných zmluvách, v zmysle čl. 7, čl. 153 a čl. 154 c Ústavy SR;
- právo na ústavnokonformný výklad platnej a účinnej normy, ktorú aplikuje na skutkovo zistený stav rozhodovanej veci (porov. uznesenie ÚS SR, sp. zn.: IV. ÚS 129/2020, zo 16. apríla 2020).V tejto

súvislosti je toho názoru, že súd I. stupňa, sa pri výklade a aplikácii označených (relevantných) ustanovení Trestného poriadku, natoľko odchyľil od ich účelu a významu (porov. III. ÚS 264/05), že mu tým neprípustným spôsobom poprel právo na súdnu ochranu, zaručenú podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivé konanie, zaručené podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v dôsledku čoho sa súd I. stupňa v napadnutom rozsudku nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por.

Navrhol, aby Krajský súd v Košiciach podľa ust. § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Košice I a podľa ust. § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a vo veci rozhodol.

Obžalovaný uviedol v odvolaní, že súd prvého stupňa poukázal na neexistujúci následok konania, poukázal na to, že sa ku skutku priznal, že svoje konanie oľutoval, že pred spáchaním skutku žil bezúhonným životom a že počas samotného trestného konania došlo k dosiahnutiu nápravy, o čom svedčí sebakritický postoj, ktorý dal viackrát a bez akýchkoľvek pochybností najavo. Súd nezistil žiadne príťažujúce okolnosti. Ďalej uviedol, že od spáchania skutku teda od 09.03.2022, kedy mu bol zadržaný vodičský preukaz, nemôže viesť motorové vozidlá už viac ako 17 mesiacov. Je nevyhnutné dospieť k záveru, že samotné prejednanie trestnej veci pred súdom postačilo na jeho nápravu a že ďalšie uloženie trestu nie je potrebné.

Následky ojedinelého osobného zlyhania, t. j. spáchanie skutku, zadržanie jeho osoby, zadržania vodičského oprávnenia, obvinenie, pobyt v cele policajného zadržania, následná medializácia, prejednanie veci pred súdom prvého stupňa, morálne odsúdenie, každodenné výčitky svedomia, zmena spôsobu života, nutná zmena v spôsobe rodinného fungovania a pocit, že to, čo sa stalo, nevie nijako odčiniť, to všetko ho vedie k presvedčeniu, že v jeho prípade bol už dostatočne potrestaný a nie je potrebné mu ukladať žiaden trest, pretože sa sám už dostatočne vytrestal a s pocitom viny a zahanbenia bude žiť už navždy.

Je dostatočne poučený a zodpovedne môže tvrdiť, že v jeho prípade je namieste postup podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pretože sa dopustil prečinu, konaním nebola spôsobená smrť ani ťažká ujma na zdraví, ku spáchaniu prečinu sa priznal, spáchanie prečinu viackrát oľutoval aj v prípravnom konaní aj v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní, vedie bezúhonný život a v budúcnosti, vzhľadom na povahu jeho práce a vzdelania si nemôže dovoliť podobné zlyhanie, preto je možné dôvodne očakávať, že už samotné prejednanie veci pred súdom, určite postačuje na jeho nápravu.

Tiež upriamuje pozornosť na skutočnosť, že cieľom restoratívnej justície je hľadanie čo najefektívnejších nástrojov pre prácu s páchatelom, ktoré majú efektívne prispievať k jeho náprave a majú čo najmenšie dopady na jeho pracovný a rodinný život.

K neakceptácii návrhu o podmienčne zastavenie trestného stíhania, a to s poukazom na štádium konania, s názorom prvostupňového súdu sa nestotožňuje, pretože samosudca je oprávnený v každom štádiu súdneho konania podmienčne zastaviť trestné stíhanie, ak zistí splnenie podmienok uvedených v § 307 ods. 1 Tr. por., a to až do vyhlásenia prvostupňového rozhodnutia. Rovnako tak môže postupovať aj odvolací súd v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 163 ods. 1 písm. a) Tr. por., rozsudok po úvodných slovách „V mene Slovenskej republiky“ musí obsahovať označenie súdu, o ktorého rozsudok ide...

V doručenom rozsudku je uvedené „Rozsudok v mene Slovenskej republiky Samosudca Okresného súdu Košice I...“

K tomuto uviedol, že v trestnej veci je prvostupňovým súdom Mestský súd Košice a nie Okresný súd Košice I, ktorý v čase vyhlásenia rozsudku a následne v čase jeho písomného doručenia neexistuje. Výroková časť rozsudku mala obsahovať aj ustanovenie, a teda výrok o započítaní dĺžky už vykonaného trestu zákazu činnosti vo vzťahu k uloženému trestu zákazu činnosti a vo výroku o treste malo byť konštatované, že trest zákazu činnosti je ku dňu vyhlásenia rozsudku už vykonaný a odsúdenie je zahladené.

Navrhol, aby odvolací súd vzhľadom k argumentáciám, ktoré odzneli na hlavnom pojednávaní podmienične zastavil trestné stíhanie jeho osoby, a to vzhľadom na splnenie všetkých zákonných podmienok vzťahujúcich sa na takýto postup súdov prvého stupňa a odvolacieho súdu. V prípade, že sa odvolací súd nestotožní s návrhom na podmienične zastavenie trestného stíhania navrhol, aby odvolací súd zrušil výrok o treste a rozhodol podľa ust. § 40 ods. 1, písm. a) Tr. zák. a upustil od potrestania, pretože vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a doterajší život možno dôvodne očakávať, že už samotné prejednanie veci pred súdom postačuje na jeho nápravu.

Na podklade takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo.

Zo spisového materiálu krajský súd zistil, že obžalovanému A. B. C. bolo vznesené obvinenie zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. Na hlavnom pojednávaní obžalovaný urobil vyhlásenie o tom, že je vinný. Toto jeho vyhlásenie bolo súdom prijaté aj so súhlasom prokurátora a bolo rozhodnuté, že vykoná dokazovanie iba ohľadne trestu.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku prvostupňový súd v súlade s ustanovením § 168 Tr. por. sa vyčerpávajúco a dostatočne zaoberal, o ktoré dôkazy oprel skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri vyhodnotení vykonaných dôkazov.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstaráť dôkazy majú aj strany v trestnom konaní, s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Rozhodnutie prvostupňového súdu, ako aj odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (I.ÚS 141/2004 CR). Odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, ale komplexne, a preto nie je účelom v tomto rozhodnutí znovu podrobne rozoberať a opakovať dôkazy, na ktoré vo svojom rozhodnutí správne a zákonne poukázal okresný súd a s ktorými sa krajský súd v celom rozsahu stotožňuje, bez potreby akéhokoľvek opakovania. Súčasne krajský súd poukazuje aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, ich odôvodnenia a z ktorých záverov vychádzal aj okresný súd a to nielen pri uznaní viny, ale aj pri ukladaní trestu.

Z registra trestov obžalovaného A. B. C. vyplýva, že doposiaľ nebol súdne trestaný, čo tiež vyplýva aj z výpisu z registra priestupkov, nakoľko obžalovaný bol postihnutý len za bežné dopravné priestupky.

Odvolací súd sa plne stotožňuje v súčasnosti už aj uloženými druhmi trestov, keď striktne vychádzal z ustanovenia § 31 a § 34 Tr. zák. Jednoznačne prihliadal aj na zásady ukladania trestu a splnenia účelu trestu a hlavne s prihliadnutím na generálnu a individuálnu prevenciu.

Dôvody odvolania obžalovaného A. B. C., ako aj jeho obhajcu krajský súd nepresvedčili, a preto odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.